

POSTANOWIENIE Z DNIA 27 STYCZNIA 2010 R.

II KO 117/09

Prawo do korzystania z obrony z urzędu na podstawie art. 78 § 1 k.p.k. nie może być traktowane jako obligatoryjne uprawnienie oskarżonego czy skazanego, przynależne mu na przykład z racji pozbawienia wolności, czy też wręcz konsekwencji samego skazania, ale powinno przysługiwać tylko tym oskarżonym lub skazanym, którzy rzeczywiście wykażą, że nie są w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny. W sytuacji, gdy wniosek o wznowienie postępowania na korzyść może być złożony w każdym czasie, to fakt, że skazany wybrał – już po tym, jak złożył własnoręcznie sporządzony wniosek o wznowienie postępowania – inny cel, i to nie mający charakteru koniecznego, wydatkowania posiadanych przez siebie środków, których suma umożliwiłaby mu uzyskanie pomocy obrońcy z wyboru, nie może stanowić podstawy do wyznaczeniu mu obrońcy z urzędu, nawet jeśli w dacie wezwania go do uzupełnienia braków formalnych wniosku o wznowienie, przez sporządzenie i podpisanie wniosku przez adwokata, nie ma już wystarczających środków finansowych.

Przewodniczący: sędzia SN J. Matras.

Sąd Najwyższy w sprawie z wniosku Wojciecha A., skazanego z art. 156 § 1 pkt 2 i § 3 k.k. i in., o wznowienie postępowania, po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu, w dniu 27 stycznia 2010 r., zażalenia skazanego na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału II Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2009 r., o odmowie przyjęcia wniosku o

wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w W. z dnia 16 kwietnia 2004 r., na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 3 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem Przewodniczący II Wydziału Izby Karnej Sądu Najwyższego odmówił przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, wobec faktu, iż skazany wezwany do uzupełnienia braku formalnego wniosku, poprzez sporządzenie i podpisanie tego wniosku przez adwokata, w określonym terminie braku tego nie uzupełnił. W zażaleniu skazany podniósł, że nie stać go na obrońcę z wyboru, albowiem z kwoty 1500 zł zostało mu potrącone 800 zł na założenie protez zębowych, na które w zakładzie karnym musiałby długo czekać, a następnie część pobrał na tzw. „wypiski”, tak że obecnie ma tylko 147 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Zważyć należy, że w czasie składania przez skazanego wniosku o wznowienie postępowania miał on do swojej dyspozycji ok. 1500 zł, a więc kwotę, która umożliwiała mu ustanowienie obrońcy z wyboru dla złożenia wniosku o wznowienie postępowania. To, że w toku trwającej procedury co do tego wniosku zadysponował on znaczną częścią tych środków i to na te cele, które ponoszenia wydatków nie wymagały (protezy zębowe), nie może stanowić argumentu dla uwzględnienia zażalenia, czego konsekwencją musiałoby być wyznaczenie obrońcy z urzędu dla ewentualnego rozważenia istnienia podstaw do wznowienia postępowania. Prawo do korzystania z obrony z urzędu na podstawie art. 78 § 1 k.p.k. nie może być traktowane jako obligatoryjne

uprawnienie oskarżonego czy skazanego, przynależne mu np. z racji pozbawienia wolności, czy też wręcz konsekwencji samego skazania, ale powinno przysługiwać tylko tym oskarżonym lub skazanym, którzy rzeczywiście wykażą, że nie są w stanie ponieść kosztów obrony bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny. W sytuacji, gdy wniosek o wznowienie postępowania na korzyść może być złożony w każdym czasie, to fakt, iż skazany wybrał – już po tym, jak złożył własnoręcznie sporządzony wniosek o wznowienie postępowania – inny cel, i to nie mający charakteru koniecznego, wydatkowania posiadanych przez siebie środków, których suma umożliwiałaby mu uzyskanie pomocy obrońcy z wyboru, nie może stanowić podstawy do wyznaczeniu mu obrońcy z urzędu, nawet jeśli w dacie wezwania go do uzupełnienia braków formalnych wniosku o wznowienie przez sporządzenie i podpisanie wniosku przez adwokata, nie ma już wystarczających środków finansowych. Oczekiwanie w takiej sytuacji na ustanowienie obrońcy z urzędu na podstawie art. 78 § 1 k.p.k. jest zatem zupełnie nieuprawnione i świadczy o niezrozumieniu charakteru tego uprawnienia a przyznanie obrońcy nastąpiłoby wbrew dyspozycji tego przepisu.

Z tych powodów należało orzec, jak w postanowieniu.